DE CONSTITUTIONEEL.

NIEUWE 'SGRAVENHAAGSCHE COURANT.

N°. 27. Woensdag 31 October. 1855.

Uitgever: C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten: M. Schooneveld & Zoon, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau: Jan-Hendrikstraat, N°. 259, te 's Gravenhage.

Deze Courant verschijnt alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.
Abonnementsprijs voor 3/m. ƒ 4.50; franco per post ƒ 5.50.
Advertentiën van 1—6 regels ƒ 1. Voor elken regel meer 15 cents; behalve 35 cents zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelgeld daaronder begrepen.

Art. 61 en 119 der Grondwet.

De *Arnhemsche Courant* beschuldigt den Minister van Justitie van eene *»inconstitutionele handeling.«*

Waarom?

Omdat de Minister van Justitie, ondanks de vermindering ten vorigen jare door de Tweede Kamer van het cijfer der eerste afdeeling van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting met de som van ƒ 1,000, aan den Secretaris-Generaal van Justitie heeft laten behouden het tractement van ƒ 5000, 't welk hem bij Koninklijk Besluit was toegekend. Volgens de *Arnhemsche Courant* mogt de Minister van Justitie dat niet doen; omdat de Tweede Kamer, met de bedoelde vermindering van ƒ 1000, juist op het oog had de bezoldiging van den Secretaris-Generaal, die zij niet hooger dan tot ƒ 4000 wenschte te hebben opgevoerd.

Wij zijn van een geheel tegenovergesteld gevoelen. Wij meenen, dat de Minister van Justitie zeer te regt en met groote juistheid heeft verklaard, dat hij, door te handelen gelijk hij deed, getracht had en dat het hem gelukt was om »te *conciliëren* het grondwettig regt des Konings om de traktementen der ambtenaren te bepalen, en het grondwettig regt der Kamer om het cijfer der uitgaven te verminderen.«

In art. 61 van de Grondwet lezen wij: »Hij (de »Koning) *regelt* de bezoldiging van alle collegiën en »*ambtenaren*, die uit 's Lands kas worden betaald.« Dit praerogatief des Konings is voor geene tweeledige uitlegging vatbaar: het is duidelijk. Daarentegen lezen wij in art. 119: »Door *de wet* worden de begrootingen »van alle uitgaven des Rijks vastgesteld en de middelen tot dekking aangewezen.«

Wij merken, in de eerste plaats, op, dat *»de wet«* ook is *»de Koning;«* want, volgens art. 104 der Grondwet, wordt »de wetgevende magt *gezamentlijk* door den Koning en de Staten-Generaal uitgeoefend.« Nu strijdt het reeds tegen het gezonde verstand, dat de Koning een wetsvoorstel met Zijne goedkeuring bekrachtigen en daardoor alleen *tot wet* verheffen zou, waarin zou voorkomen schending van een van 's Konings praerogativen. Dit is even ondenkbaar, als het wezenlijk ongrondwettig zou zijn.

Het regt der Kamers, betrekkelijk de begrootingen van uitgaven, wordt dan ook door den heer BOISSEVAIN aldus omschreven: »De *begrooting* is niet anders »dan eene crediet-opening aan de Regering, tot »een bepaald cijfer, voor de door de wet aangeduide voorwerpen. Een *maximum van uitgaaf* voor »ieder onderdeel van bestuur, wordt *door de wet* toegestaan, *waarover de Regering beschikken kan*, behoudens hare verantwoordelijkheid.« De eerste afdeeling van de begrooting voor het Departement van Justitie is gewis »een onderdeel van bestuur«; op dat onderdeel heeft de Kamer gebragt eene *vermindering* van ƒ 1000; de Kamer was in haar regt; maar de Regering ook in het hare, om, over het cijfer van dat onderdeel, behoudens hare verantwoordelijkheid, te beschikken. En die verantwoordelijkheid is gedekt, wanneer het vastgestelde cijfer niet is overschreden.

Dat die vrijheid van handelen, speciaal met betrekking tot de regeling en toekenning van de bezoldiging der ambtenaren, aan de Regering is gelaten, erkent de heer BOISSEVAIN met even zoo vele woorden. Ziet hier wat hij daarvan zegt bij zijne toelichting op art. 61 der Grondwet. »De Koning *regelt* — dat is: hij »*bepaalt* de bezoldiging van alle ambtenaren. *Er is te* »*dien aanzien dus geen gemeen overleg met de St. Generaal.* »Nogtans gebiedt al. 4 van art. 61 dat Hij de bezoldigingen op de begrooting brengt, wier goedkeuring »door de wetgevende magt wordt gevorderd. *Rusten* »daarom de bezoldigingen van de ambtenaren, even »als die der regterlijke magt, in de 3e al, vermeld, »*op de wet?* — GEENSZINS. Eene begrooting is slechts »eene raming van vermoedelijke behoefte; de regering »vraagt een maximum aan; *maar binnen de grenzen der* »*begrooting is de Regering vrij.*«

Wanneer, derhalve, art. 2 van de begrooting van hoofdst. IV zegt: »Tractementen van den secretaris-»generaal, de ambtenaren, geëmploijeerden en bedien-»den, maandgelden en schrijfloonen: ƒ 45,944«: dan gewis mag de Regering niet *meer* uitgeven; maar is zij, ook volgens een der voornaamste Thorbeckiaansche schrijvers over Staatsregt, *volkomen vrij in de verdeeling dier som.*

Er is dus geene »inconstitutionele handeling« aanwezig. Integendeel: de Tweede Kamer zou een ongrondwettig besluit genomen hebben, indien zij een Koninklijk Besluit, gegrond op een praerogatief der Kroon, zou hebben willen vernietigen. De Minister van Justitie heeft dan ook zeer wijs, en zeer grondwettig tevens gehandeld. Van de eene zijde heeft hij geëerbiedigd het regt der Kamer, om *het cijfer* der uitgaven te verminderen; van de andere zijde gehandhaafd de bevoegdheid des Konings, om het bedrag van de bezoldiging der ambtenaren te regelen en te bepalen.

Wie daarin eene »inconstitutionele handeling« ziet, wil eigenlijk ongrondwettige uitbreiding van de magt der Tweede Kamer en verkorting van de regten des Konings, hem bij de Grondwet toegekend.

Wet ter aanvulling der wet van 1822 op het binnenlandsch gedistilleerd.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is thans aangeboden een der wetsontwerpen, die het noodzakelijke gevolg zijn van de afschaffing van den accijns op het gemaal: en wel een voorstel van wet, dat de strekking heeft, om de wet van 26 Aug. 1822 (*Staatsblad* n°. 37) aan te vullen met betrekking tot het binnenlandsch gedistilleerd.

Art. 2 der zoo even genoemde, algemeene wet, verwijst naar de bepalingen der wet op het gemaal. Die wet is vervallen en nu behoort voorzien te worden in het behoud eener behoorlijke contrôle op het meel, dat ten dienste van branderijen wordt gemalen en ingeslagen.

Twee wegen zijn er, om de bedoelde contrôle te verzekeren: namelijk het houden van toezigt op de molens en op het vervoer van meel; of wel zich te bepalen tot het toezigt op den inslag en het gebruik van meel in de branderijen.

Aan het laatste middel heeft de Regering de voorkeur gegeven, omdat dat middel niet gepaard gaat met de menigvuldige formaliteiten en administratieve bemoeijenissen, welke eene der redenen tot afschaffing van den accijns op het gemaal zijn geweest. Bij het uitwerken van dit middel in een wetsontwerp, verklaart de Regering, dat zij, zooveel mogelijk, gepoogd heeft te vermijden den brander in de uitoefening van zijn beroep aan te veelvuldige of te bezwarende formaliteiten te onderwerpen. Nogtans moet bij de beoordeeling der door haar voorgestelde bepalingen niet uit het oog worden verloren, dat de grondslag der belasting op het binnenlandsch gedistilleerd rust op de hoeveelheid gebruikt meel, en dat derhalve, nu voortaan de circulatie van dit product geheel vrij zal wezen, de rigtige heffing dier belasting aan groote bezwaren onderhevig zou worden, indien niet alle voorzorgen tegen heimelijke inslagen in de branderijen genomen en eene stipte contrôle op het gebruik van meel voorgeschreven wierden.

In verband hiermede zijn verschillende bepalingen der wet op het binnenlandsch gedistilleerd moeten gewijzigd worden, terwijl men deze gelegenheid tevens heeft benuttigd, om in die wet eenige leemten aan te vullen, die de ondervinding heeft doen zien daarin te bestaan, en daaraan tevens die bepalingen toe te voegen, welke door het ontstaan van nieuwe industriën op het veld der productie van gedistilleerd gevorderd worden. Tot nu toe heeft men zooveel mogelijk getracht in dit een en ander langs den administratieven weg te voorzien, doch de Regering verklaart er prijs op te stellen, dat dit niet langer zonder tusschenkomst der Wetgevende Magt plaats vinde.

Wat de verschillende bepalingen van het voorgedragen wets-ontwerp betreft: wij zullen onze lezers er een kort overzigt van geven.

De artt. 1—5 hebben de bepaling van een behoorlijk toezigt in de branderijen ten doel; van daar dat het, o. a., verboden wordt, verschillende bedrijven, die meel als grondstoffen bezigen, in 't zelfde lokaal te vereenigen. De artt. 9—11 handelen over den in- en uitslag van meel uit de branderijen; uitslag van meel uit die fabrieken wordt verboden; bij inslag is een biljet noodig. De artt. 12—14 behelzen meer bijzonder de formaliteiten bij den inslag van het meel in de fabriek, en wat de gevolgen zijn van de verificatie door de ambtenaren. Om een biljet tot inslag te verkrijgen moet in tijds aangifte bij den ontvanger worden gedaan, die in het biljet ook den tijd bepaalt, gedurende welken het van kracht is om den inslag te bewerkstelligen. Twee uren schijnen daartoe voldoende, vermits het oogenblik der aangifte aan de vrije keuze des branders is overgelaten, die daartoe alzoo niet behoeft over te gaan, dan wanneer het gemalen graan ter aflevering op den molen gereed, of, zoo het graan in eene andere gemeente is gemalen, reeds in staat van vervoer is. De artt. 15—17 behelzen maatregelen van orde ter bevordering der geregelde verificatie en peilingen van het meel. Ook in andere accijns-wetten is den belastingschuldige de verpligting opgelegd, om de ambtenaren in hunne werkzaamheden behulpzaam te zijn. De artt. 18—21 betreffen meer bijzonder het werk der peiling van den voorraad meel en de gevolgen van dien. Daarbij is de boete van 25 cts. voor ieder pond meel, dat boven de 500 pond tekort wordt bevonden, opgevoerd tot ƒ 2 boete per pond, en wordt die boete daarenboven verbeurd, wanneer een te kort van 2 p.ct., of een te veel boven de 1 p.ct. wordt ontdekt.

Art. 23 behelst eene niet onbelangrijke wijziging van de vereischten, om als brander, werkende voor den landbouw, te kunnen worden beschouwd, waaraan, volgens de wet van 1822, het voorregt is verbonden van eene korting van 20 per cent op den aanslag voor den accijns op het gedistilleerd. De bedoelde branders waren in de vroegere Nederlandsche wetgevingen op het stuk van het gedistilleerd onbekend. In de wet van 1822 zijn daaromtrent voor het eerst bepalingen opgenomen, naar men heeft kunnen nagaan op aandrang van de branders uit de voormalige zuidelijke provinciën, alwaar, inderdaad, meer behoefte is aan branderijen voor den landbouw, dan hier te lande. Doch, hoe dit zij, de thans bestaande bepalingen geven aanleiding tot misbruiken; waartegen voorziening noodig is. Immers, zoo als die bepalingen thans liggen, is het voldoende dat men een enkel stuk vee aanhoude, om aanspraak op de belangrijke korting te maken, zonder dat men daaraan nogtans eenige behoefte heeft. Bij de, te dien aanzien, thans voorgestelde wijzigingen, heeft men gemeend de in België op het onderwerp bestaande verordeningen veilig tot rigtsnoer te kunnen nemen, ten gevolge waarvan alleen hij de korting zal genieten, die als brander er werkelijk regt op heeft.

Art. 25 behelst eene aanvulling, welker gemis in art. 13 der wet van 1822 tot moeijelijkheden aanleiding heeft gegeven. De vraag heeft zich namelijk voorgedaan, of de zoogenaamde suiker- of vormbakwaterstokers, die deze grondstof eenvoudig in vaten of bakken doen gisten en vervolgens op den ketel brengen, al of niet kunnen geacht worden te vallen in de omschrijving der branders van de 5de klasse, voorkomende in genoemd art. 12 der wet van 1822, waarbij gevorderd wordt het gebruik van beslagbakken. De administratie is van oordeel dat aan die uitdrukking van beslagbakken geen andere zin kan worden gegeven, dan dat daarmede bedoeld zijn die vaten, kuipen of bakken,

waarin de grondstoffen ter afstoking worden gereed gemaakt, en dat er alzoo geen twijfel kan zijn, of de bedoelde stokers moeten onder de 5de klasse worden gerangschikt. Aan den anderen kant wil men aan het woord *beslagbakken* eene meer engere beteekenis hechten en daaronder slechts verstaan bakken of vaten, waarin grondstoffen tot een beslag, dat is, tot een deeg of pap, worden bereid, en beweert men, dat, vermits zulk eene bewerking niet in de vormbak- of suikerwaterstokerijen geschiedt, aldaar dus van geen beslagbakken wordt gebruik gemaakt, en dat mitsdien die stokerijen niet zouden behooren tot de 5de klasse en daardoor zouden vallen buiten de wet.

Het punt is thans bij den regter aanhangig, en hoezeer de administratie verwacht dat haar gevoelen zal zegevieren, heeft de Regering echter gemeend bij de zich thans voordoende gelegenheid alle quaestien van dien aard voor goed te moeten voorkomen. Van daar de omschrijving dat het, om tot de branderijen der 5de klasse te behooren, onverschillig is, of daarin al dan niet van beslagbakken wordt gebruik gemaakt.

De artt. 28 en 29, handelende over den aanslag van des branders accijns-rekening voor het gedistilleerd, vervangen art. 41 der wet van 1822 met onderscheidene, niet onbelangrijke wijzigingen.

In de eerste plaats wordt bij de 2de zinsnede van art. 28 de korting op den aanslag voor de branders, stokende tot nut van den landbouw, van 20 op 15 pCt. verminderd. Hierin heeft men gemeend de wetgeving in Belgie, waar de voor den landbouw stokende branders menigvuldiger zijn dan hier te lande, te kunnen volgen.

In de tweede plaats is bij de laatste zinsnede van hetzelfde art. 28 weggelaten de bepaling, dat de aanslag van den accijns voor de branders der 5de klasse niet hooger mag zijn dan in verhouding van 70 cents per vat der gebruikte ruimte van de beslagbakken. Behalve dat de uitdrukking van *beslagbakken* hier dezelfde moeijelijkheden heeft doen ontstaan als hierboven bij art. 25 zijn opgegeven, heeft men buitendien gestuit op het beperkte cijfer van 70 cents per vat beslag. Toen dit cijfer werd vastgesteld, waren onder andere de aardappelstokerijen hier, althans op haren tegenwoordigen trap van ontwikkeling, nog niet bekend en het is sedert gebleken dat voor deze een aanslag tot een maximum van 70 cents blijft beneden het bedrag van den accijns voor gedistilleerd, in deze stokerijen wordende verkregen. Thans zijn reeds een tweetal fabrieken van gedistilleerd uit beetwortelen opgerigt en andere worden daargesteld. Ook voor deze schijnt het cijfer van 70 cents te beperkt te zullen wezen. Het zijn deze redenen, die andere bepalingen op dit onderwerp, in voege als die thans worden voorgesteld, noodig maakten.

In de derde plaats is bij art. 29 van het ontwerp eene belangrijke uitbreiding gegeven aan de 2de zinsnede van het meergenoemde art. 41 der wet van 1822, waarbij den Koning is voorbehouden, om, indien de aard van het water nadeelig op de gisting der grondstoffen mogt werken, eene korting op den trek te verleenen.

Al spoedig na het in werking komen der wet van 1822, ondervond men, dat een aantal branders moeijelijk den bij art. 41 dier wet bepaalden trek konden verkrijgen, en dat de wijze van werken en de soort van fabricaat van andere branders medebragt om eene mindere hoeveelheid meel te beslaan dan art. 2 dier wet vorderde, en, derhalve, naar eene andere verhouding te worden aangeslagen. In dit een en ander werd voorzien, aanvankelijk bij Koninklijk besluit van 5 Maart 1823, no. 100, in verband met dat van 2 October daaraanvolgende, no. 35; doch vermits uit die vrijgevige bepalingen grove misbruiken ontstonden, zijn zij vervangen door het Koninklijk besluit van 19 Junij 1827, no. 50, in verband met die van 27 Junij 1829, no. 66, en 1 October 1832, no. 33, van alle welke besluiten hiernevens een afschrift is gevoegd.

De drie laatstgenoemde besluiten zijn thans nog in werking, en door een groot aantal branders wordt van de daarin voorkomende bepalingen gebruik gemaakt. Het is echter niet te ontkennen, dat die bepalingen verder gaan dan de letter der thans in werking zijnde wet gedoogt, en van daar het voorbehoud in art. 29 van het wets-ontwerp, krachtens hetwelk aan de branders zoodanige tegemoetkomingen, hetzij in de te beslane hoeveelheid meel, hetzij in den trek, kunnen worden verleend, als in hun belang wenschelijk mogt zijn, doch altijd met die beperking, dat de te gebruiken hoeveelheid meel aan een *minimum* en *maximum*, en de te verantwoorden trek aan een *minimum* gehouden zijn.

Overigens is art. 6 van het Koninklijk besluit van 19 Junij 1827, n°. 50, als niet tot de administrative bevoegdheid behoorende, in art. 31 van het wets-ontwerp opgenomen.

Eindelijk zijn, in art. 34, voorzieningen gemaakt tegen het verzuimen van het veraccijnsen van het gedistilleerd ter plaatse van inslag, werwaarts het op vervoerbiljet wordt verzonden, met bestemming om te worden veraccijnsd.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Er is weinig stellig nieuws van het Oorlogstooneel. Volgens eenige bladen zou vorst Gortschakoff van den Keizer, zijnen souverein, de vrijheid hebben bekomen om, als de omstandigheden dit vorderden, de Krim te ontruimen. Er zijn dagbladen uit Konstantinopel van 18 October met correspondentien uit de Krim van den 13en ontvangen; doch de berigten, welke langs dien weg bekend geworden zijn, bevestigen slechts de bijzonderheden, welke reeds door den telegraaf werden medegedeeld, of wel zijn zij in strijd zoowel onderling als met tijdingen van vroegere dagteekening.

Volgens de laatste berigten, zou de ongunstige gesteldheid der wegen, en de moeijelijkheden welke men bij het vervoer ondervindt, vooral bij het op handen zijn van den winter, den maarschalk Pelissier aanleiding gegeven hebben om de afdeeling d'Autemarre, welke den Belbeck reeds overgetrokken was, naar de Tschernaya terug te roepen, en om de uitvoering van zijn plan tot een veldtogt tot meer gelegener tijd uit te stellen.

Alle pogingen zouden als in een brandpunt te zamen loopen en den noordelijken kant der baai van Sebastopol op het oog hebben, tegen welke, volgens de *Presse d'Orient* en een correspondent van den Brusselschen *Indép.*, het vuur reeds met ongewone hevigheid zou zijn hervat, terwijl, zoo het *Journal de Constantinople* geloof verdient, men zou hebben afgezien van alle plannen om Odessa en de daar opgeworpen werken te beschieten, en zou men vastberaden zijn om den krijg tegen de Russen in het binnenland van de Krim voort te zetten.

Bij het bestaan van zoo vele tegenstrijdige lezingen, gelooven wij dat het zaak is, alle beoordeeling op te schorten en gebeurtenissen af te wachten; zelfs aangenomen dat de afdeeling d'Autemarre teruggeroepen zij, volgt daaruit nog geenszins, dat de uitlegging, aan deze rugwaartsche beweging gegeven, juist is, daar de opperbevelhebber der Fransche strijdkrachten in de Krim steeds ten aanzien zijner ontwerpen het diepste stilzwijgen in acht genomen heeft.

Nopens de jongste gebeurtenissen aan den mond van den Dnieper, zie men hieronder de berigten van dat gedeelte van het oorlogstooneel.

Het Fransche regeringsblad kondigt thans op officiële wijs het vertrek van generaal Canrobert naar Stockholm aan. Reeds gister meldden wij wat als aanleiding tot die zending wordt opgegeven. Naar men wil zou echter het openlijk doel zijner reis zijn het overhandigen van het grootkruis van het legioen van eer aan Koning Oscar, ten gevolge der begiftiging van den Keizer der Franschen met het grootkruis der Seraphynen-orde, onlangs vermeld.

Hetzelfde blad bevat, o. a., ook een artikel over de reis van den hertog en de hertogin van Braband naar Parijs, eene reis welke tot een hernieuwd bewijs strekt der vriendschaps-betrekkingen, welke tusschen de hoven van Frankrijk en Belgie zoowel als tusschen de regeringen dier landen bestaan.

Een Fransch ministerieel blad deelt een nieuwen brief mede van zijn diplomatischen correspondent te Weenen, die geruststellende verzekeringen meent te kunnen geven omtrent de vredelievende inzigten van Keizer Alexander. Deze vorst zou geneigd zijn om toe te geven en zelfs zouden geheime onderhandelingen op dezen oogenblik zijn aangeknoopt tusschen het hof van St. Petersburg en dat van Berlijn, om der Westermagten voorstellen tot schikking te doen. De heeren Hatzfeld en de baron von Bernsdorf, de twee gewone vertegenwoordigers van Pruissen te Parijs en te Londen, zouden met deze teedere aangelegenheid belast zijn, althans nadat hunne regering zich met Oostenrijk zal hebben verstaan omtrent den te volgen loop en den aan te nemen vorm. Men wil dat Oostenrijk zelfs op dezen oogenblik niet zeer geneigd is om de rol van bemiddelaar of zelfs van tusschen-magt te vervullen. De *Indep. Belge* zegt niet bij magte te zijn om die beweringen tegen te spreken, maar vindt ze in eenige opzigten gewaagd; het is zeer wel mogelijk dat het Fransche blad zich door lofwaardige zucht naar den vrede heeft laten medeslepen, om den wezenlijken stand van zaken uit het oog te verliezen.

Gister spraken wij op het gezag van doorgaans wel onderrigte bladen van zekeren prins Leo van Armenie, die, tot groote ontevredenheid zijner landgenooten, Ruslands zaak zou hebben omhelsd.

Uit Berlijn wordt thans verzekerd, dat die prins slechts eene soort van gelukzoeker zou zijn, wien de Pruissische politie in verzekerde bewaring genomen heeft.

De ontwerpen tot reorganisatie van den Duitschen rijksdag geven tot vele moeijelijkheden aanleiding.

Men weet, dat die hervorming niet alleen het onderwerp der zorg van het Weener hof uitmaakt, maar tevens tot de wenschen van alle Duitsche vrijgevigen behoort, en dat de volkskamers meer dan eens te dezer zake zijn opgetreden als de tolken der wenschen van de openbare meening, welke zich te meer doen gelden, sinds de laatste door den rijksdag genomen maatregelen, ten voordeele der eischen van den ridderstand in Hannover.

Twee pogingen, sedert 1848 gedaan, om de Duitsche staatsregeling te veranderen, leden schipbreuk, de een te Erfurth, de andere te Dresden. En evenwel waren de wijzigingen, welke men zich voorstelde, zeer onschuldig en weinig beteekenend. Zal eene derde, in eene zeer naaste toekomst, betere kans tot slagen hebben? Wij gelooven, dat twijfel te dien aanzien allezins gewettigd is, wanneer men let op de menigvuldige hierin betrokken belangen en op hetgeen waarneer de oppositie streeft.

Het is waarschijnlijk, dat het ontwerp van Oostenrijk, hetwelk wij nog niet kennen, niet alleen bestrijders zal ontmoeten onder de regeringen, welke op hare voorregten naijverig zijn, maar ook onder de gelederen der vrijgevigen, die naast den rijksdag eene volksvertegenwoordiging te Frankfort verlangen, dat is: het in het leven roepen eener Tweede Kamer naast de afgevaardigden der verschillende regeringen. Stemt Oostenrijk in deze wijziging van het tegenwoordig staatsstelsel toe? Ook hier is twijfel geoorloofd; het is waarschijnlijk, dat zijne bedoelingen eeniglijk daarheen strekken, om eene betere verdeeling te brengen in het gezag en de bevoegdheid van het Duitsche hoofd-orgaan en de bijzondere regeringen, om de bevoegdheid der meerderheid uit te breiden, en de bondgenootschappelijke betrekkingen beter te verzekeren.

Wat van dat alles ook wezen moge, hoe weinig licht over dit vraagstuk tot dus verre ook verspreid zij: het blijkt niettemin dat de rijksdag, zoo als die thans we[...] doortastende hervorming noodig heeft, en in dat op[...] althans denkt Oostenrijk eenstemmig met de Duitsche [...]mers, welke zich door hare vrijgevigheid kenmerken.

Sommigen verzekeren dat in den tegenwoordigen sta[...] van zaken het geheele plan, wat de tenuitvoerlegging [...] treft, door de staatsheden van Noord-Duitschland, als [...] ernstig gemeend wordt beschouwd.

Uit Spanje wordt gemeld, dat een der hoofden van [...] jongste Carlistische beweging, Borges, den 23 met het o[...] schot zijner bende op Fransch grondgebied geweken [...] Men beschouwt dit als een gevoelgen schok voor de C[...]listische partij.

Zoo als men verwachtte beginnen de aanvoeren [...] granen uit de Vereenigde Staten op de verschillende m[...] ten van Europa aan te komen en eenen invloed to[...] doen dalen van de prijzen uit te oefenen. In Londen [...] ren de prijzen gister iets flaauwer en was de neiging [...] dalen merkbaar. In Parijs waren de prijzen den 27en [...] staande, zoo ook op andere Fransche markten.

In Antwerpen was de handel in granen, in afwachti[...] van de groote aanvoeren uit Amerika, zeer verflaauwd [...] had men ook iets lagere prijzen. De toevoer van leven[...] middelen in Belgie was in de jongste maand zeer aanzie[...]lijk geweest: men rekende alleen aan tarwe 11 millio[...] ponden, hetgeen het beloop van den invoer sedert 1 J[...]nuarij op 13.000.000 pond bragt. De invoer van boekw[...] peulvruchten enz., maar inzonderheid van aardappelen, w[...] zeer aanzienlijk.

Men rekende dat er over de 100.000 mudden aard[...]pelen tegen 18.000 in 1854 waren ingevoerd.

HET OOSTERSCH OORLOGSTOONEEL.

Men kent thans van de Russische zijde de bijzonderhed[...] van de inname van Kinburn en het doen springen [...] eene kustbatterij. Daaruit blijkt het volgende:

« De vesting Kinburn heeft, na den 15 dezer eene lang[...]dige kanonnade en een bombardement van de kanonneer[...] sloepen, bombardeerschepen en stoomfregatten, welke [...] de Liman geankerd lagen, te hebben doorgestaan, daar[...] harerzijds met een versneld en goed onderhouden vuur [...] haar geschut geantwoord. Bij het invallen van den nacht [...] het vuur wederzijds gestaakt. Gisteren, den 16 dezer [...] het hervat en den geheelen dag, maar minder levendig [...] voortgezet. Heden morgen ten negen ure hebben zich [...] stoomfregatten en een linieschip van 90 stukken bij de ree[...] in de Liman geankerde schepen gevoegd en, hebben zij a[...] gezamenlijk een allerhevigst vlak en loodregt vuur geopend [...] waarbij het overige der vijandelijke vloot het zijne van [...] zeezijde gevoegd heeft. Dat helsche vuur heeft tot des [...] middags ten half drie ure voortgeduurd. Toen heeft de ve[...]ting, binnen welke alle gebouwen in volle vlam stonden [...] haar vuur gestaakt en de vijand heeft desgelijks gedaa[...] Ten drie ure zag men twee sloepen, onder parlementair[...] vlag, de vesting naderen, binnen welke, een half uur late[...] vijandelijke troepen binnentrokken, welke een deel van d[...] uitmaakten welke aan wal gekomen waren. Vervolgens z[...] de schepen, welke in de Liman geankerd lagen, in de rig[...]ting van Otchakoff en van de batterij Nicolaas, welke a[...] den tegenovergestelden oever liggen, verder gestevend [...] maar tot heden avond toe hadden zij hun vuur nog niet ge[...]opend. »

Later zijn nog de volgende telegrafische berigten o[...]vangen:

Nicolaieff, den 18 Oct. (des avonds). De Nicolaasbatterij, o[...] den regteroever en aan de monding van de Liman van den Dnie[...] per gelegen bij het lage gedeelte van een voorgebergte [...] gescheiden van de sterkte van Otchakoff, welke op eene [...] hoogte gelegen is, was zonder eenig nut aan eene onver[...]mijdelijke vernieling blootgesteld, wanneer de vijandelijk[...] bodems het gebombardeerd hadden, en bij gevolg hebbe[...] wij haar heden morgen ten zes ure doen springen, na [...] bezetting van daar verwijderd te hebben. Ten acht ure [...] hebben een vijandelijk stoomfregat en eene kanonneerboo[...] de Liman verlaten; tien stoomschepen en zes kanonneer[...] booten zijn dieper in de Liman doorgedrongen. Ten twee [...] ure des namiddags zijn twee linieschepen met schroefver[...] mogen, van 80 en 90 stukken, zich van de vloot afschei[...] dende, in de rigting van Otchakoff vertrokken; het overige [...] der vloot is op dezelfde ankerplaats als gisteren gebleven. E[...] hebben geene operatien plaats noch op zee, noch in de [...] Liman, noch op de landtong van Kinburn.

Nicolaieff, 19 October, (des avonds). Sedert de afzending [...] van het telegrafisch berigt van gisteren heeft de vijand tot [...] op dit oogenblik niets belangrijks ondernomen. De vloot, [...] welke zich in zee bevindt op eenigen afstand der monding [...] van de Liman, is niet van stelling veranderd. Dezelfde [...] bodems en in gelijken getale bevinden zich in de Liman [...] eene der kanonneerbooten is bij het doen van peilingen de [...] monding van de Bug genaderd. Heden in den morgen heb[...]ben 4 bombardeerschepen, 11 kanonneerbooten en 2 stoom[...] vaartuigen, van de vloot afgezonden, zich gevoegd bij de [...] ter reede van Otchakoff geankerde bodems. Men telt in het [...] geheel 88 schepen van verschillende grootte. De vijand heeft [...] het aantal zijner tenten op de landtong van Kinburn vermeerderd; op dat punt hebben geene operatien plaats.

Eindelijk is nog van vorst Gortschakoff de volgende depêche van 19 dezer ontvangen: « De beweging der vijandelijke schepen naar Eupatoria duurt voort, alsook het ontschepen van troepen op dat punt. Men merkt ook op, dat het kamp nabij Eupatoria zeer is uitgebreid. Op de overige punten van het Schiereiland is niets bijzonders voorgevallen. »

TURKIJE.

Te Marseille zijn berigten uit Konstantinopel tot 18 dezer aangebragt. Abd-el-Kader was van zijn bezoek aan Frankrijk in die hoofdstad teruggekeerd. De Sultan heeft aan de zusters van liefdadigheid te Rebeck 80,000 piasters geschonken. Voorts heeft hij den Bey van Tunis tot den rang van muschir verheven en hem eene eere-sabel toegezonden. De Oostenrijksche consul bij datzelfde Regentschap had zijne vlag ingenomen ten gevolge van geschillen met den bey.

GROOT-BRITTANJE.

Men weet, dat de twee voorgaande Zondagen te Londen eenige zamenkomsten in Hyde-Park plaats hadden, bij welke gelegenheid verschillende sprekers in de open lucht het woord voerden over het vraagstuk der levensmiddelen. De laatste vereeniging uit 8 à 10,000 personen zamengesteld, werd tot den volgenden Zondag uitgesteld, nadat eene commissie benoemd was, belast met het oprigten eener maatschappij.

Volgens een berigt in een Engelsch blad voorkomende, blijkt, dat die maatschappij is opgerigt, onder den titel van »Bond tot voorziening in de voeding van arbeiders» en reeds commissarissen benoemd heeft. Dat berigt deelde ook mede, dat de bijeenkomst van eergisteren ten doel zou hebben een manifest aan de goedkeuring der vereeniging te onderwerpen en kaarten van deelneming uit te reiken tegen den prijs van 20 d. (nagenoeg 10 cents).

Tot dusverre waren die bijeenkomsten van geen ernstig karakter en maakten ook de tusschenkomst der politie niet noodzakelijk. Uit een artikel in den *Times* voorkomende, blijkt echter, dat de regering ze verbieden zal.

Waarschijnlijk zal de regering daartoe te eerder besluiten omdat de bijeenkomst op Zondag jl., niet zonder eenige ongeregeldheden is afgeloopen, hoewel sommige dagbladen daarvan hooger opgeven, dan met der daad het geval is.

— Tusschen Donderdag en Vrijdag heeft in het Kanaal een vreeselijke storm gewoed en groote zeeschade aangerigt. Het Braziliaansch barkschip *Theodosia* heeft in de Battenbaai schipbreuk geleden. Het havenhoofd te Douver is door den wind zwaar beschadigd.

— Naar men verzekert, heeft de uitgaaf van den roman *het Verlaten Huis*, die in afleveringen is uitgegeven en waarvan 35,000 exemplaren verkocht zijn, den beroemden C. Dickens een voordeel van 13,000 ponden sterling opgeleverd. Hij heeft den zomer te Folkstone doorgebragt en zou voornemens zijn den winter met zijne familie te Parijs te vertoeven.

FRANKRIJK.

De aartsbisschop van Parijs heeft bij een mandement gebeden uitgeschreven voor de gelukkige bevalling van H. M. de Keizerin.

— De jury der voorzitters van de groote tentoonstelling heeft beslist, dat het aantal der tot heden toegekende gouden medailles te groot is en dat de zaak aan eene herziening moet onderworpen worden, weshalve eene commissie tot dat einde benoemd en uit de heeren Devison, Momby en C. T. de Brouckere voor het buitenland, Dumas, Schneider, Mimerel en Rondot voor Frankrijk zamengesteld, met dat werk belast is. De voorloopig toegewezen gouden medailles zullen aan eene herstemming onderworpen worden. Die op welke zich de meerderheid bij de eerste stemming niet vereenigt, worden niet gegeven, maar de inzenders, aan welke zij toegewezen waren, verkrijgen het regt op eene medaille, welke het midden tusschen de gewone gouden en de zilveren houdt.

— Het regerings-blad behelst een artikel over de betrekkingen met Belgie, waarin gezegd wordt: »De ontvangst, door den Keizer en de Keizerin aan den Hertog en de Hertogin van Brabant bewezen, is een blijk der wederkeerige sympathien tusschen Hunne Keizerlijke Majesteiten en Hunne Koninklijke Hoogheden. De sympathien zijn de opregte uitdrukking geweest der gevoelens, welke de beide landen bezielen. Frankrijk en Belgie zijn zusters door afkomst, taal, zeden en belangen. De beide Natien beseffen dit thans even als hare Souvereinen. Maar niets zou meer kunnen toebrengen om de banden van vereeniging der beide landen nauwer toe te halen en hunne onderlinge betrekkingen gemakkelijker te maken, dan deze hartelijke betrekkingen tusschen de regerende familien.»

LATERE BERIGTEN.

Petersburg, 30 Oct. Bij keizerlijke ukase wordt eene nieuwe ligting van 10 man op de 100 zielen over de geheele uitgestrektheid des keizerrijks bevolen. Van dien maatregel zijn alleen uitgezonderd de gouvernementen Pskow, Pultawa, Czernigow, Ekaterinoslaw, Cherson en Taurie.

Binnenland.

's Gravenhage, 30 October.

Z. M. heeft, bij besluit van 27 October jl., no. 63, goedgevonden: 1°. aan de na te melden officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, als: in de provincie Zuidholland: 4de district, eenig bataillon, 6de compagnie, aan mr. A. Six, als 1ste luitenant; in de provincie Noordholland: 1ste bataillon, 1ste compagnie, aan A. L. de Roeper, als 1ste luitenant; 3de compagnie, aan mr. F. F. Bentinck, als kapitein; in de provincie Zeeland: bataillon n°. 4, aan P. H. B. Motké, als 2de luitenant, uithoofde van verandering van woonplaats; in de provincie Drenthe: 2de bataillon, staf, aan jhr. mr. H. G. van Holthe tot Echten, als majoor-kommandant; 6de compagnie, aan H. J. Hulst, als 2de luitenant, uit hoofde van verandering van woonplaats; 2°. mede eervol ontslag, uit hoofde van verandering van woonplaats, te verleenen: aan D. Hazelhoff, als 2de luitenant der 1ste compagnie van het 1ste bataillon der 2de afdeeling rustende schutterij in de provincie Friesland; en aan C. W. A. Essers, als 2de luitenant bij de 6de compagnie van het 1ste bataillon der afdeeling rustende schutterij in de provincie Drenthe; 3°. bij de rustende schutterijen te benoemen: in de provincie Zuidholland: 4de district, eenig bataillon, 6de compagnie, tot 1sten luitenant I. van der Poort, thans 2de luitenant; tot 2den luitenant jhr. N. A. Steengracht; in de provincie Zeeland: bataillon n°. 4, tot kapitein G. O. van Stein Callenfels, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant H. W. F. van 't Groenewout, thans 2de luitenant; tot 2de luitenants J. van Overbeke, thans sergeant, en A. L. Loeff, thans vrijwillig schutter; tot officier van gezondheid der 3de klasse H. B. M. Henrij, thans schutter; in de provincie Friesland: 2de afdeeling, 1ste bataillon, 1ste compagnie, tot 2den luitenant T. P. Hellinga, thans schutter in de provincie Drenthe: 1ste bataillon, 2de compagnie, tot kapitein H. de Wal, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant J. A. Tonckens, thans 2de luitenant; tot 2den luitenant T. Mulder; 6de compagnie, tot kapitein R. Brinks, thans 1ste luitenant tot 1sten luitenant dr. L. Willinge, thans 2de luitenant; tot 2de luitenants J. A. Willinge en H. A. Thurkow; 2de bataillon, 3de compagnie, tot 1sten luitenant E. C. Derks, thans 2de luitenant; tot 2den luitenant A. G. Dekker, thans schutter; 6de compagnie, tot 2den luitenant J. Santing, thans schutter.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten October 1855, no. 39, zijn benoemd: tot directeur van het expeditie-kantoor der brievenposterij op den Nederlandschen Rhijnspoorweg, de heer C. W. baron Sweerts de Landas Wijborgh, thans commies der posterijen van de eerste klasse; tot directeur van het expeditiekantoor der brievenposterij op den Nederlandschen Belgischen spoorweg, de heer J. J. Smith, thans commies der posterijen van de eerste klasse.

Bij hetzelfde besluit zijn benoemd: tot commiesen der posterijen van de eerste kl., de heeren W. H. Muntendam en B. A. Jansen, thans commiesen van de tweede kl.; tot commiesen der posterijen van de tweede kl., de heeren: D. Steinbüch, L. E. P. J. van Teijlingen Thileen, L. H. A. de Chalmot en G. Pols, thans commiesen van de derde kl.; tot commiesen der posterijen van de derde kl., de heeren: W. P. Nagel, H. N. Boddaert, G. P. C. Overgaauw Pennis, C. J. Scholten van Aschat, L. A. de Premerij en J. W. Konig, thans surnumerairen bij het vak der posterijen.

Z. M. heeft, bij besluit van 14 September jl., bepaald, dat het kon. besluit van den 6den October 1840, no. 222, nopens het stoken van gedistilleerd uit aardappelen, nog van kracht en in werking blijft tot den 15den October 1856, of tot zoodanig ander vroeger tijdstip, als waarop bij de wet andere bepalingen omtrent deze stokerijen mogten worden ingevoerd.

De Minister van Financien heeft, bij resolutie van den 5den October ll., de ambtenaren der administratie opmerkzaam doen maken, dat alle toezigt en bemoeijenissen, uit de thans nog bestaande wetgeving op het stuk van den gemaal-accijns voortvloeijende, met den 1sten Januarij a. s. zal ophouden, en tevens de aandacht der ontvangers daarop doen bepalen, dat ook de teruggave van accijns voor meel, brood of beschuit, hetwelk van den 1sten Januarij 1856 af wordt uitgevoerd, ophoudt. »Het is, overigens mijn verlangen,» wordt in die resolutie gezegd, »dat het voornemen op de aanstaande afschaffing van den accijns geene verandering in het toezigt te weeg brenge, maar dat met dat toezigt tot meergenoemden 1sten Januarij, op den tegenwoordigen voet, worde voortgegaan; stellende ik mij voor, in tijds nadere instructien te geven omtrent het toezigt op het meel, dat van gezegden dag af ten dienste van branderijen, brouwerijen of azijnmakerijen der 2de klasse zal worden ingeslagen.»

De Minister van Buitenlandsche Zaken in Nieuw Grenada brengt, door bemiddeling van het Nieuw Grenadasche consulaat te Amsterdam, zakelijk het volgende ter kennis van de belanghebbenden:

De Republiek verkeert voortdurend in volkomen vrede. Sedert den 1sten Sept. is de gewapende magt tot 1500 man gereduceerd, en daar dit getal voldoende is om de gewone dienst te verrigten, zoo is de bezuiniging van kosten, door deze reductie veroorzaakt, van zeer veel gewigt. Gevolg gevende aan het vroeger medegedeelde berigt, dat er gewigtige operatien op touw gezet waren, aangaande den verkoop van onbebouwde gronden, zoo wordt thans berigt, dat door het Ministerie van Finantien, de navolgende belangrijke contracten met drie verschillende maatschappijen zijn gesloten, en kunnen de nagenoemde verkochte onbebouwde gronden met obligatien van werkelijke en uitgestelde buitenlandsche schuld à pari worden betaald, als: Een contract met den heer Bushman, agent der Engelsche-Fransche Maatschappij van St. Rose en Co., voor vijf en zeventig millioen akkers in de geheele Republiek, een dito met den heer David Castillo en Co. voor 15,000 hectaren minstens, binnen zekere territoriale grenzen, een derde met den heer Miguel Paz voor 30,000 hectaren minstens, mede binnen zekere grenzen. Met denzelfden heer Bushman is buitendien met het Ministerie van Finantien een bijzonder contract gesloten, stellende ter dispositie derzelfde Maatschappij van St. Rose en Co. 640,000 hectaren land ter kolonisatie met Europesche landverhuizers. (*Hbl.*)

De Staatsraad Commissaris des konings in deze provincie, is van zijne reis in deze residentie teruggekeerd.

Donderdag zal door den aftredenden heer Procureur-generaal Jonkhr. Junius van Hemert, aan de leden van het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, een afscheidsdiner worden aangeboden. De leden van den Hoogen Raad zijn daarop mede uitgenoodigd.

Heden is voor den Hoogen Raad der Nederlanden (Kamer van Strafzaken) behandeld de voorziening in cassatie van Evertje Blankes, bij arrest van het Prov. Geregtshof in Utrecht van den 27 Julij jl. schuldig verklaard aan het door onvoorzigtigheid en achteloosheid begaan van onwilligen manslag, en met toepassing der artt. 319 en 52 van het Wetb. van Strafregt en art. 217 van het Wetb. van Strafvordering, veroordeeld in eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van 2 jaren en geldboete van *f* 25. Het verslag werd in deze uitgebragt door den raadsheer Geradts. De heer Mr. J. Pols heeft de verdediging van de requirante voorgedragen. Den 19 Nov. a. s. zal de adv.-gen. Arntzenius zijne conclusie nemen.

Bij arrest van het provinciaal geregtshof in Zuidholland van heden is, met vernietiging der motieven van het in eersten aanleg gewezen vonnis door de Arrond. regtbank te Rotterdam, doch met verbetering voor wat aangaat de gegeven qualificatie van het daar ten laste gelegde feit, M. S. Speijer van Rotterdam, schuldig verklaard aan eenvoudige bankbreuk, en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 6 maanden.

Heden morgen ten 10 ure, is het detachement van het 2de regement dragonders, onder het kommando van den 1ste luitenant J. Barneveld, sterk een onder-officier, drie korporaals en 24 man, uit deze residentie naar Overschie gemarcheerd, ten einde zich van daar naar Breda te begeven.

Gisteren hebben de heeren officieren van de Oefeningschool met de Minié-geweren, naar de prijzen op den schijf geschoten, op eenen afstand van 350 passen, en zijn de prijzen, zijnde een tirailleur-geweer met toebehooren, behaald door den 1sten luitenant Jhr. Klerck van het 1ste bataillon Grenadiers en door den 2den luitenant Havenga van de Oost-Indische Infanterie. Op de volgende dagen zullen insgelijks de onder-officieren en verdere manschappen om prijzen naar den schijf schieten.

Regenten der R. C. weezen- en armen van 's Gravenhage, hebben aan hunne weldadige geloofs- en stadgenooten de volgende circulaire gerigt. »Niet zonder angst en kommer naderen wij wederom den tijd, waarin onze hulpbehoevende armen hunne ellende dubbel moeten gevoelen. De winter toch, die voor hen de gewone middelen doet ophouden, waardoor zij overigens nog gedeeltelijk in hun onderhoud zouden kunnen voorzien, maakt, bij de steeds toenemende duurte der levensmiddelen, hunnen toestand hoogst ongelukkig. Honderden zullen zich wederom bij ons aanmelden, die met talrijke huisgezinnen belast, onder hooge jaren gebukt, van alles ontbloot, wat voeding, dekking of verwarming kan aanbrengen, om ons voorziening in de eerste noodwendigheden des levens komen vragen, en wij zouden hen daarin zelfs niet eenigermate kunnen te gemoet komen, wanneer uwe bekende weldadigheid ons daartoe niet in staat stelde; te meer daar onze geringe inkomsten nog verminderd zijn, doordat de onderstand, ons uit de gemeentekas verstrekt, andermaal op eene voor ons niet ongevoelige wijze is ingekort. Vol vertrouwen roepen wij dan uwen bijstand in.

Immers ten allen tijde hebben wij u bereidvaardig gevonden en ook nu zult gij ons niet te leur stellen! Opent uwe milde hand, om uwen noodlijdenden evenmensch te helpen ondersteunen en gij zult ongetwijfeld het loon ondervinden, dat aan de uitoefening der weldadigheid verbonden is.»

Nadat C. S. hier ter stede gedurende 7 jaren volslagen blind geweest is, had zij den 25 dezer het voorregt het gezigt terug te erlangen. Dit voorregt had zij naast den Goddelijken zegen alleen te danken aan de menschlievendheid van den Med. Dr., den heer Hoven, die geheel kosteloos en met de meeste welwillendheid hare oogen gelukkig heeft geopereerd. Daar zij geene andere middelen heeft, om hem hare erkentelijkheid te betuigen, zoo neemt zij dezen weg te baat, om hem openlijk daarvoor dank te zeggen en hem voor de betoonde menschlievendheid Gods besten zegen toe te wenschen.

Naar men verneemt zal in de volgende week te Delft door de gevestigde spaarbank, een aanvang gemaakt worden, met den verkoop van aardappelen voor minvermogenden tegen verminderden prijs. Ook te Rotterdam is men voornemens dit te doen.

Door den heer Mone, hoogleeraar aan de universiteit te Heidelberg, werd onlangs in het klooster St. Paul een codex van *Plinius* den ouderen ontdekt, behelzende boek XI—XV der natuurlijke historie. Deze belangrijke bijdrage is thans in druk verschenen.

In een tweede artikel, dat het *Journal des Débats* over de voortbrengselen van boekdrukkunst op de Parijsche wereldtentoonstelling mededeelt, hebben wij met genoegen en belangstelling de volgende regelen aangetroffen:

»De voornaamste Hollandsche uitgevers, ten getale van meer dan honderd, hebben zich vereenigd om een zeer groote hoeveelheid boekdeelen te zenden; nog nooit hebben wij zulk eene verzameling te Parijs gezien. Onder die boekwerken verdienen bijzonder vermeld te worden, de werken van den beroemden dichter Vondel, een *leven van prins Willem I*, een groot fransch-engelsch woordenboek, de *Bijbelsche Vrouwen*, het Oude en het Nieuwe Testament in vreemde talen en verscheidene arabische boeken. Bijna al de in Holland uitgegeven werken onderscheiden zich door de deugdzaamheid van papier en door de zuiverheid en regelmatigheid van druk.»

Amsterdam, 29 Oct. De afdeeling »Wis- en natuurkunde» der Koninklijke academie van Wetenschappen, hield eergisteren alhier eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren de heeren J. van Geuns, W. Vrolik, J. G. S. van Breda, C. J. Matthes, J. L. C. Schroeder van der Kolk, P. Harting, R. Lobatto, R. van Rees, J. P. Delprat, J. van der Hoeven, van der Kun, W. & H. Staring, F. C. Donders, W. H. de Vriese, C. L. Blume, J. A. C. Oudemans, F. Dozy en Storm Buysing; van de letterkundige afdeeling, de heer J. Bosscha. — De heeren Stamkart, van Oordt en Halbertsma hebben schriftelijk berigt, verhinderd te zijn de vergadering bij te wonen.

De secretaris berigt, dat ontvangen zijn: 1o. eene missive van den heer Conrad, kennis gevende van zijn aanstaand vertrek naar Egypte, ter zake de hem door den onderkoning van dat land opgedragen werkzaamheden betreffende het plan tot doorgraving der landengte van Suez, en zich bereid verklarende der academie, des verlangende, in de streken van dienst te zijn; — 2o. missives van de Ministers van Binnen- en Buitenlandsche Zaken, van het bestuur van het Meteorologisch instituut te Utrecht, houdende dankbetuiging voor ontvangen boekgeschenken; en van eenige buitenlandsche genootschappen betreffende de ruiling van werken; — 3o. eene missive van den heer van der Sterr; wordt gesteld in handen der commissie ter zake de daling van den bodem in Nederland.

De president leest voor het advies van de heeren Pruys van der Hoeven en Sebastian, in de vorige vergadering benoemd tot het uitbrengen van rapport over het voorstel van den heer Ermerins, strekkende om voor rekening der academie de Hippocratische schriften te doen uitgeven. De conclusie van beide rapporten, elk afzonderlijk uitgebragt, strekt wegens het gewigt van den arbeid en met het oog vooral op de bouwstoffen, die in het buitenland over die schriften in den jongsten tijd verzameld zijn, ter aanbeveling en aanneming van het genoemde voorstel, waarmede de vergadering zich na eene korte discussie, waarin de heeren J. van der Hoeven, Harting, Donders en W. Vrolik

deelnemen, vereenigt. Op voorstel van den heer Donders wordt tevens besloten den heer Ermerins uit te noodigen, der afdeeling nader te berigten, welke voorstellen hij te doen heeft om er kennis van te geven aan de Letterkundige afdeeling.

De heer Blume brengt vervolgens rapport uit over het voorstel van den heer Dr. F. Dozy, verzoekende door de inteekening van een zeker aantal exemplaren van regeringswege ondersteund te worden, in de voortzetting der uitgave van het werk *Biologia Javanica*. Het advies van den heer Blume, alsmede dat van den heer Miquel, mederapporteur, luiden zeer gunstig, als verdienende het bovengenoemde werk om zijne wetenschappelijke en nuttige strekking allezins de ondersteuning van regeringswege. Nadat de heeren J. van der Hoeven, W. Vrolik en Dozy over de conclusie het woord hadden gevoerd, wordt door de vergadering besloten den minister te verzoeken voor een zeker getal exemplaren van dit werk te willen inteekenen, en een aantal daarvan ten behoeve van de bibliotheek der akademie af te staan, ten einde die voor andere botanische werken van buitenlandsche inrigtingen te ruilen.

De heer van Rees spreekt over de verstrooijing van het licht en deelt de resultaten zijner proeven omtrent dit onderwerp mede.

De heer de Vriese draagt eene bijdrage tot de kennis van de structuur der orchydaeën voor, welke in de verslagen en mededeelingen zal worden opgenomen.

De heer J. A. C. Oudemans vestigt de aandacht der academie op een door Dr. J. Bosscha jr. uitgevonden toestel, strekkende om tegelijkertijd langs eene telegrafische lijn twee seinen te geven en terug te ontvangen, en licht die door teekeningen toe. De bijdrage zal worden opgenomen in de verslagen en mededeelingen.

De heer G. A. van Kerkwijk heeft zich per missive over het niet vervullen zijner spreekbeurt verontschuldigd; terwijl de heer G. J. Mulder zich bereid heeft verklaard de zijne in eene volgende vergadering te vervullen.

Daarna is de vergadering gesloten.

— Naar men verneemt, hebben regenten der beide gasthuizen alhier, ten gevolge der vaststelling door den gemeenteraad in zijne zitting van den 17 en 18 dezer, van de verordening, regelende de geneeskundige armen-verzorging voor deze stad, hun ontslag aan den gemeenteraad ingezonden.

— Naar men verneemt heeft de heer Jhr. A. J. van de Poll zijn ontslag genomen als lid van den gemeenteraad alhier.

— Men verneemt, dat door den raad van administratie der Holl. IJzeren spoorweg-maatschappij tot ingenieur bij die maatschappij, in plaats van den heer F. W. Conrad, die als zoodanig op verzoek is ontslagen, benoemd is de heer C. Outshoorn en tot administrateur de heer Bake, thans ingenieur bij de Rijnspoorweg-maatschappij.

× **Arnhem**, 29 Oct. Gedurende het daarstellen van den nieuwen Spoorweg van hier naar de Pruissische grenzen, hebben er met de zandwagens reeds verscheidene ongelukken plaats gehad. Heden morgen echter heeft er een allertreurigst ongeluk plaats gegrepen. Een arbeider, met name Gepkes, wonende alhier in de Brouwersteeg, in de rigting van den Brink met het vervoeren van zandwagens, nevens andere arbeiders, belast, is, van den wagen gevallen zijnde, dood gebleven, doordien de wagen over hem heen gereden is, en hem het hoofd heeft verbrijzeld. Zijne vrouw, tijdens dit noodlottig voorval niet te huis zijnde, was hem het middageten gaan brengen. Eene zijner dochters is verleden Vrijdag de bruid geworden. Het laat zich begrijpen in welk een rouw dit huisgezin is gedompeld.

— Op de heden alhier gehouden beestenmarkt waren aangebragt 373 stuks vee. Er was weinig handel. De prijzen waren minder.

Wageningen, 27 Oct. In de gemeenteraads-vergadering van heden, werd de begrooting voor 1856 met het daarbij aangeboden gewijzigd belastingstelsel behandeld. Achtereenvolgens werden aangenomen: De opcenten op de grondbelasting tot het maximum, bij de gemeentewet bepaald; idem der personele belasting; een hoofdelijke omslag van *f* 4000 als maximum; 100 opcenten op het gedistilleerd; 50 opcenten op het geslagt, terwijl de voordragt tot heffing der gemeente-opcenten op de wijnen, uithoofde der daaraan verbonden moeijelijkheden, niet is aangenomen.

Barneveld, 25 Oct. De schapenmarkten zijn hier afgeloopen, de aanvoer bedroeg 27,012 stuks, als 14,247 hamels, 7925 ooijen, 4840 lammeren: de handel heeft zich goed staande gehouden en de markten werden druk door vreemde kooplieden bezocht; men mag zich verheugen, dat deze zoo belangrijke markten in bloei toenemen. Allengs ontstaan er ook varkensmarkten, alwaar dit jaar bijkans 400 stuks verhandeld werden.

De hamels waren bijzonder prijshoudend, het was niets vreemd dat het koppel voor *f* 40 werd verkocht.

Volgens eene matige berekening, geeft de schapenhandel eene omzetting van kapitaal, die op *f* 30,000 kan geschat worden.

Dordrecht, 27 Oct. Gisteren avond nam de WelEerw. zeer geleerde heer Dr. J. P. Stricker, bij zijn vertrek naar Amsterdam, in de godsdienstoefening in de Groote kerk, op eene indrukwekkende wijze, afscheid van de Nederd. Herv. gemeente alhier. Naar aanleiding van het woord van Johannes, in zijnen 2den Zendbrief, hoofdst. I; vers *8a*, sprak hij een ernstig, liefderijk, vermanend en hartelijk woord tot haar. Eene zeer talrijke schare woonde die plegtigheid bij.

Delfshaven, 29 Oct. Heden morgen is alhier zekere H. de H. brandersknecht, in een met kokend water gevulde beslagbak gevallen, zoodat hij letterlijk over het geheele ligchaam gebrand is, en in groot levensgevaar verkeert.

Nieuwediep, 28 Oct. Naar men verzekert heeft Z. K. H. de Prins van Oranje zich aan boord van Zr. Ms. fregat *Doggersbank* gekenmerkt door een uiterst minzaam en goedhartig karakter, zoodat hij zich de innige hoogachting en liefde tot zelfs van den ruwsten matroos heeft verworven, Gedurende de reis en bij het verlaten van het schip gaf hij, zoowel in het algemeen als in het bijzonder, menig blijk van gepaste gulhartigheid en tevredenheid over de equipaadje van bedoelden bodem. Algemeen wenscht de equipaadje andermaal zulk een vorstelijk persoon aan boord te hebben.

Vlissingen, 27 Oct. Heden avond is van deze reede naar zee gestoomd, onder het doen van salutschoten, hetwelk van de wallen dezer stad is beantwoord geworden. Zr. Ms. schroefkorvet *Montrado*, bestemd naar Oost-Indie.

Oosterhout, 28 Oct. Eene eenvoudige, doch indrukwekkende plegtigheid had heden alhier plaats. Eene onzer nuttigste inrigtingen, de Zondagsschool, vierde haar 12jarig bestaan. Uit het verslag, door den verdienstelijken onderwijzer uitgebragt, bleek, dat deze school wordt bezocht door 276 leerlingen, waarvan er een 20tal les in het handteekenen ontvangt. De leerlingen gaven de doorslaandste blijken van vooruitgang in de verschillende vakken.

Maastricht, 26 Oct. Ingevolge een besluit van Z. M. den Koning, den 3den dezer No. 57 genomen, tengevolge van eene overeenkomst met het hertogdom Nassau, zal het bondscontingent voor het hertogdom Limburg voortaan alleen bestaan uit een regement cavallerie en zal de compagnie veld-artillerie en het detachement van het bataillon mineurs en sappeurs, tot dusver bij het bondscontingent ingedeeld, ophouden daarvan een deel uit te maken. Het regement jagers te paard zal voortaan alleen het Limburgsche bondscontingent uitmaken en zoo als in de *N. R. Ct.* van 17 dezer reeds gemeld werd, veranderen in een vijfde regement dragonders, dat zal bestaan uit drie veld-eskadrons en een depôt-escadron, hetwelk op voet van oorlog tot op vijf veld-escadrons wort gebragt. (*U. C.*)

Raalte, 27 Oct. Tot ons leedwezen is men tot de deelneming in de nieuwe geldleening van elf ton in de Overijsselsche kanaalmaatschappij niet zoo gunstig geslaagd als het zich aanvankelijk het aanzien. Of dit ligt in de weinige waarborgen, dan wel of het is dat die negotiatie plaats heeft ten koste der deelhebbers, is nog niet duidelijk op te merken. Zeker is het, dat vele deelhebbers ongaarne zullen zien, dat van de nieuwe leening van elf ton aandeelen aan vreemden tegen 35 voor 100 zullen uitgegeven worden. (*A. C.*)

Nopens den **Vaal-** en den **Oranje-Vrijstaat** lezen wij in een der jongste nos. van den *Zuid-Afrikaan*:

Het kan niet anders of het volk dezer kolonie moet belang stellen in de toekomstige lotgevallen van de Zuid-Afrikaansche republiek over den Vaal en den Oranje-Vrijstaat. Het is moeijelijk te voorspellen wat het noodlot dier Staten zijn zal. Op zulk een grooten afstand, en met zulke onvolledige bronnen van narigt, kunnen wij geen juist denkbeeld vormen van den wezenlijken toestand van zaken, Losse geruchten en tegenstrijdige berigten leveren geene bewijsgronden op, op welke men kan afgaan.

Wat de Trans-Vaal betreft, schijnt er behoefte te bestaan aan een wakker Gouvernement, en het natuurlijk gevolg is eene wedijvering tusschen de bestanddeelen van orde en die van verwarring. Zulk een toestand van zaken lokt altijd gelukzoekers uit vreemde gewesten uit, wier wezenlijk doel, wat ook hunne kostwinningen mogen zijn, is om in troebel water te visschen. Verwarring is hun element en het aankweeken van oneenigheid de handel, door welke zij bloeijen. In maatschappijen, die lang bestaan hebben, zijn ambtsbekleeding, stand en gevestigd gebruik zoo vele behoudende bestanddeelen en houden vele oorzaken van rustverstoring in toom; maar in maatschappijen, waarin elk mensch gewoon geweest is op alle anderen als zijns gelijken neder te zien, wordt eenige afwijking van die gelijkheid, hoe noodzakelijk ook, met een jaloersch oog beschouwd en te dikwerf gewraakt als eene overschredende daad. Menschen in zulke omstandigheden, liever dan een van hun eigen gezelschap boven hunne hoofden te plaatsen, stellen onbepaald vertrouwen in vreemdelingen en vervallen niet zelden in de dwaling om mannen van bedenkelijke respectabiliteit te benoemen om de belangrijkste ambten van den staat te bekleeden. Geene dan mannen van uitstekende bekwaamheden en vast karakter — mannen, om kort te gaan, op welke de hand der natuur den stempel der voortreffelijkheid heeft gedrukt, kunnen zich in den zetel des gezags in zulk een toestand der maatschappij staande houden.

De heer, die onlangs gekozen is om het belangrijke ambt van President van Oranje Vry Staat te bekleeden, wordt beschreven als een man van goede bekwaamheden en eenigzins voortreffelijke opvoeding. Hij bezit voorzeker het vertrouwen en heeft de stemmen bekomen van een aanzienlijk getal stemgeregtigden. Het vereischt eenige moed zulk een ambt aan te nemen in den tegenwoordigen ongeredderden toestand des lands, waarheen hij zich begeeft. Mogt hij slagen orde te vestigen en te handhaven in zijnen nieuwen werkkring, zal hij mede zijne aanspraak bevestigen op het vertrouwen in hem gesteld; en zij die hem met hun beroep hebben vereerd, zullen reden hebben zich te vergelukken met de keuze door hen gedaan. Op dit kritiek tijdstip heeft hij geene gemakkelijke taak te vervullen, en zijne welslaging hangt grootendeels af van de hartelijke medewerking dergenen die op de openbare meening eenigen invloed uitoefenen.

Er bestaat in beide Staten een groot gebrek aan beslissing op elk belangrijk vraagstuk en dit kan worden toegeschreven aan een gebrek aan eensgezindheid. Terwijl eenigen geslingerd worden door elken vreemdeling, die aanspraak maakt op voortreffelijker doorzigt, hoe ongegrond ook, vervallen anderen, meer wantrouwend, tot koppigheid, en weigeren te luisteren naar eenig iets, dat niet strookt met hunne vooroordeelen. Wij kunnen het begrijpen dat hunne opvoeding in de wildernis, hen geschikt gemaakt heeft om een leeuw te bestrijden, — niet om te redetwisten.

Wij zeggen dit niet om met minachting te spreken van het volk. Integendeel, zij hebben in hunne kleine maatschappijen de bouwstoffen voor eene groote natie, maar het vereischt eene bekwame hand, zoo wel als gunstige omstandigheden, om dezelve te bewerken. Daar de inwoners van den Vrij-Staat den heer Boshoff tot Hoofd hebben gekozen, laten zij hem ruim baan geven, want indien zij in stede van zijn pad effen te maken, hem hinderpalen in den weg werpen, zal het voor hem onmogelijk zijn eenig goed te doen. De betrekking tusschen den Vrij-Staat en Moshesh zal gedurende eenigen tijd een onderwerp van omvattend belang zijn. Moshesh heeft zich bij voortduring begeerig betoond vrede te bewaren. Door die staatkunde heeft hij zijne hulpbronnen versterkt en zijne magt georganiseerd, zoo als om te eenigen tijd voor oorlog bereid te zijn. Eene stoute houding te toonen en evenwel een vredebreuk te vermijden, moet de staatkunde van den Vrij-Staat voor het tegenwoordige zijn. Oorlog zal vroeg of laat onvermijdelijk zijn; maar laten de uitgewekenen zich als eene natie vestigen voor zij zich aan eenen strijd bloot stellen, waarvan de uitslag op het tegenwoordig tijdsgewricht zeer twijfelachtig konde zijn. Laat de President van den Vrij-Staat, gelijk het geslepen Basuto-opperhoofd vrede bewaren en echter voor oorlog bereid zijn.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderdag 1 Nov. 6¾ ure. SONGE D'UNE NUIT D'ETÉ, opéra en 3 actes; IL FAUT QU'UNE PORTE SOIT OUVERTE OU FERMÉE, comedie en un acte.

Kon. Holl. Schouwb., Vrijdag, 2 November 7 ure. MARIE, OF GETROUWE LIEFDE, tooneelspel in 5 bedrijven; JONAS EN JONATHAN, vrolijke vaudeville in 1 bedrijf.

Prijs-Courant der Effecten.

PER TELEGRAAF.

AMSTERDAM, 30 October 1855.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	60 7/8	61 5/8	60 7/8
Dito dito 1844.	3	71 3/4	72 1/8	71 3/4
Dito dito 1844.	4	90 1/2	13/16	1/2
O. I. L. 1844 . . .	4	90 3/8	—	—
Amort. Synd.	3 1/2	88	—	—
Hand.-maats.	4 1/2	123	—	—
BELGIE. certific. bij *Rotschild*. . .	2 1/2	49 1/4	—	—
RUSL. Bij *Hope* 1798 en 1816 . .	5	99 3/4	7/8	—
Dito 1828—1829 . .	5	99 1/2	5/8	—
Insch. in Assign. . .	6	—	—	—
Cert. van dito. . . .	6	55 5/8	3/4	—
Neg. 1831—1833. .	5	—	—	—
Hope en C°. 1840.	4	73 5/8	—	—
Stieglitz.	4	78 1/8	—	—
dito 1854.	5	79 1/4	—	—
Nieuwe Engels. . . .	4 1/2	85 1/2	—	—
POLEN. Certific. . .	4	67 7/8	—	—
Aand. Lot. fl. 500.		143	—	—
SPANJE. Nieuwe . .	1 1/4	18 3/4	7/8	3/4
Buitenl.	3	37 3/4	—	—
Binnenl. 6/m. . . .	3	31 1/8	3/8	3/16
Cert. Coup.		4 1/16	—	—
Amortisable		—	—	—
PORTUG. Lond. . . .	3	39 7/16	1/2	—
OOSTENR. Metal. . . 1816—1852. . . .	5	61 1/2	62	—
Dito 1849—1854. .	5	72 1/8	1/2	1/8
Dito Zilv. Nation. .	5	65 3/8	66	65 3/8
Dito 1847—1852. .	2 1/2	31	1/4	—
PRUISS. Lot. 1854. .	3 1/2	194	—	—
BRAZ. Lond. 1824. .	5	98	—	—
PERU 〃	4 1/2	70 3/4	—	—
MEXICO 〃	3	18 1/2	11/16	1/2
GREN. 〃	2 3/4	17 3/8	5/8	3/8
Uitgestelde.		6 1/2	9/16	—
ECUAD. Lond. . . .		3 1/8	3/16	—
VENEZ. 〃 . . .	4	24 5/8	7/8	—
Uitgestelde.	1 1/2	—	—	—

Voortgezette verkoopen hebben onze fondsenmarkt weder merkelijk doen achteruitgaan.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid.	3	pCt.	88	à —
Spanje.	1 1/4	〃	19 1/8	à —
Mexico	3	〃	19 3/4	à —

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4 1/2	pCt. fr.	—
〃 〃	3	〃	64.10 tot 2 ure
Spanje	3	〃	—
〃	1 1/4	〃	—

WEENEN, heden.

Metalliek	5	pCt.	—
Nationaal	5	〃	—
Wissel London		〃	—
Zilver		〃	

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.